

Categorieën van werklieden (C.A.O. 12 juni 2014)

Naargelang de bekwaamheid van de bouwvakarbeiders, al dan niet gestaafd door diploma's en het werk dat ze uitvoeren, worden ze onderverdeeld in zes looncategorieën.

Het is de werkgever die over de beroepsbekwaamheid van de werklieden oordeelt en die het hiermee overeenstemmend loon bepaalt. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de in de C.A.O. van 12 juni 2014 vastgelegde categorieën en de criteria ter bepaling ervan, die de volgende zijn.

1. Categorie I

Tot de categorie I behoren de arbeiders:

- de arbeiders die instaan voor de uitvoering van zeer eenvoudige werken, zoals de opruiming van de bouwplaats, het reinigen van de gebouwen en van de keet, alsmede de uitvoering van werken waarvoor geen enkele specialisatie vereist is, zoals voor het verplaatsen van materieel en materialen;
- de arbeiders die hun beroepsloopbaan beginnen en die geen bouwdiploma na voltijds onderwijs hebben behaald, alsook diegenen die een opleiding gevolgd hebben met vrucht in het kader van het Industrieel leerlingenwezen en de Alternerende bouwopleiding. Voor deze arbeiders evalueert de werkgever uiterlijk na 9 maand de graad van beroepsbekwaamheid en verhoogt, in geval van gunstige evaluatie, het loon tot minimaal dat van categorie I A.

2. Categorie I A

Tot de categorie I A behoren:

- de arbeiders bedoeld onder categorie I die naar het oordeel van de werkgever blijk geven van een meer dan gemiddelde bekwaamheid;
- de arbeiders die hun beroepsloopbaan beginnen en die een bouwdiploma na voltijds onderwijs hebben behaald. Na 6 maand bedraagt hun loon minimaal dat van categorie II. Na een periode van maximum 24 maanden vanaf de aanwerving, gaan zij over naar categorie IIA (zelfde werkgever). Naar het oordeel van de werkgever kan deze periode van 24 maanden verminderd worden.

3. Categorie II

Tot de categorie II behoren de arbeiders die niet volledig vertrouwd zijn met één van de beroepen opgesomd onder de categorieën III en IV.

Behoren verder tot deze categorie: de arbeiders die bij de uitvoering van hun gewoon werk enige vaardigheid aan de dag leggen.

Onder meer worden volgende taken door de arbeiders van categorie II uitgeoefend:

- *algemene bouwwerken: aanstampers van kasseiwerken; bestuurders van betonmengmachines; dekapeerders met zandstraal; gasfitters; gewone betonwerkers; gewone polijsters van beton; grondwerkers; helpermetselaars; helpers-mijnleggers; helpers-ovenmetsers; helpersplafonneerders; marmerspolijsters; nivelleerders-voorbereiders der bekisting (wegenwerken); slopers; spoorleggers; teerders; voegleggers bij stampmachines (wegenwerken); voorbereiders van gegoten asfalt;*
- *werken in samengeperste lucht: boutenklinders; cementspuiters; loodmateerders;*
- *afbraak en/of verwijdering van asbest of van asbesthoudende materialen: arbeiders die specifieke beschermingsmiddelen gebruiken en die blootgesteld zijn aan het asbestrisico;*

- *allerlei: bedieners van eenvoudige hijstoestellen; stokers van vaste of beweegbare stoommachines; voerlui.*

4. Categorie II A

Tot de categorie II A behoren de arbeiders bedoeld onder categorie II die naar het oordeel van de werkgever blijken te geven van een meer dan gemiddelde bekwaamheid.

In de ondernemingen van marmerbewerking en in de ondernemingen waar witte en blauwe steen wordt gehouwen, worden de arbeiders zoals bedoeld onder categorie II beschouwd als arbeiders van de categorie II A.

De chauffeurs van bedrijfsvoertuigen met een laadvermogen van minder dan 18 ton worden beschouwd als arbeiders van de categorie II A.

5. Categorie III

Tot de categorie III behoren de arbeiders die hun vak grondig kennen, welke kennis slechts verworven wordt dankzij een ernstige leertijd in de werkplaats, op de bouwplaats of in een vakschool, en dit vak sedert ten minste drie jaar met een normale vaardigheid en een normaal rendement uitoefenen.

Dit driejarig tijdvak kan naar het oordeel van de werkgever worden verminderd:

- voor de arbeiders die in het bezit zijn van een eindexamen, uitgereikt door een vakschool;
- voor de afbrekers en verwijderaars van asbest of van asbesthoudende materialen.

Voor zover aan bovenvermelde eisen is voldaan, worden onder meer volgende taken en beroepen door arbeiders van de categorie III uitgeoefend:

- *algemene bouwwerken: asfaltwerkers; asfalthakkers en asfalt-profielmeters van koolwaterstofbeton; bestuurders van mixer-wagen; bestuurders van een voertuig met grindzuiger; betonpolijsters-specialisten; betonwerkerspecialisten; bevloerders; bouwslopers-specialisten; bestuurders van stamp- en tril machines voor wegenwerken; bouwbeeldhouders; behangers; cementeerders; gidsen van de bediener van grondwerk machines; gipsvormers en kartonneerders; glazenmakers voor gewoon of kunstglas en spiegelplaaters; heiers; ijzervlechters; kasseiers; lei- of pannendekkers; leggers-nivelleerders van waterleidingen; loodgieters-zinkbewerkers; marmerhouders, marmermoeleerders en -plaaters; metselaars; mijnleggers; mijnontstekers; monteerders van verluchttingsinstallaties; monteerders van thermische isolatie; mozaïekbewerkers; nivelleerders-spoorleggers; nivelleerders en leggers van kantstenen voor wegenwerken; paklaagzetters; parketleggers; plafonneerders; putgravers-beschoeiers; rioolkolkleggers-nivelleerders; rioolleggers-nivelleerders; rolluikmakers; smeden; schrijnwerkers; steigermakers; schilders; steenhouders van witte of blauwe steen; tegelleggers; timmerlieden; timmerlieden-bekisters; timmerlieden voor galerijen; trapmakers; voegers; wittesteenzagers; zelfstandig werkende zager-bereider van stenen volgens plan;*
- *werken in samengeperste lucht: sasmeeester (voor het versassen van personeel); aangestelden voor de erektor; ringplaaters; duikers;*
- *allerlei: boorders (putten); kraanmannen; machinisten van mechanische werktuigen; machinisten van locomotieven; mecaniciens voor het onderhoud; monteerders van pylonen; peilers; plaaters van bliksemafleiders.*

De bestuurders van motorvoertuigen met een nuttig draagvermogen van 18 ton en meer worden gelijkgesteld met arbeiders van de categorie III. De bestuurders van de andere vrachtwagens worden eveneens gelijkgesteld met arbeiders van de categorie III als zij ten minste 3 jaren ervaring hebben.

6. Categorie IV

Tot de categorie IV behoren de arbeiders wier beroepsbekwaamheid kennelijk hoger ligt dan die van de arbeiders van categorie III.

Hun aantal ten opzichte van het totaal der arbeiders kan variëren naar gelang van de beschouwde beroepen, onder meer:

Voor bijv. ruwbouwondernemingen werd bepaald dat het aantal arbeiders van de categorie IV de verhouding van één op vijf van het totaal aantal werklieden kan overtreffen, ongeacht de beroepsbekwaamheid van deze laatsten terwijl een aantal bedienaars van machines met eigen vermogen van minstens 50PK en een praktijkervaring van twee jaar het loon van een geschoolde categorie IV verkrijgen.

7. Lager leidinggevend personeel

In de bouwsector worden twee categorieën van lager leidinggevend personeel onderscheiden:

Meestergast

Als een meestergast wordt een arbeider aangezien die in het bezit is van volgende kwaliteiten:

- hij bezit de technische en praktische kennis die nodig is voor het organiseren, het leiden en coördineren van het werk van verschillende werkliedenploegen;
- rekening houdend met de vanwege zijn chef ontvangen richtlijnen, is hij in staat om persoonlijk de daaruit voortvloeiende uitvoeringsmogelijkheden op te lossen;
- hij neemt de verantwoordelijkheid op zich voor de goede uitvoering van de werken die door het onder zijn gezag gestelde personeel worden verricht.

Een meestergast heeft recht op een uurloon dat minstens 20 % hoger ligt dan het loon van een arbeider van de categorie IV.

Ploegbazen

Onder een ploegbaas wordt een arbeider verstaan die geholpen wordt door verschillende arbeiders en die toezicht houdt op de uit te voeren werken, waarbij hij handenarbeid pleegt te verrichten.

Een ploegbaas heeft recht op een uurloon dat tenminste 10 % hoger ligt dan datgene dat overeenkomt met zijn eigen beroepsbekwaamheid.

Wanneer het een ploegbaas betreft die aan het hoofd staat van een ploeg, bestaande uit werklieden met verschillende beroepsbekwaamheden, dan mag het aan deze ploegbaas verschuldigde loon niet lager liggen dan het regelingsloon van de werkmans met de hoogste beroepsbekwaamheid, verhoogd met 10 %.

In de basisloonschaal die per kwartaal gepubliceerd wordt, wordt een onderscheid gemaakt tussen een:

- ploegbaas A, die een uurloon van een arbeider categorie III + 10% heeft;
- ploegbaas B, die aan het uurloon van een arbeider categorie IV + 10% tewerkgesteld wordt;